

“ਕਲੀਸੀਆ” ਕੀ ਹੈ?

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਾਲਾ ਇਕ ਆਦਮੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪਰਖ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਉਹ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਇਕ ਛੋਟੀ ਦੁਕਾਨ ਤੇ ਗਿਆ। ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਬਣੇ ਹਨ। ਉਹਨੇ ਜੇਬ ਵਿਚ ਹੱਥ ਪਾਇਆ, ਪੈਸੇ ਕੱਢੇ, ਗਿਣੇ ਅਤੇ ਕਲਰਕ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ। ਸਮਾਨ ਇਕ ਥੈਲੇ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਉਹ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ, ਕਲਰਕ ਨੇ ਬੜੀ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ, “ਕਮ ਬੈਕ!” (ਉੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ “ਫੇਰ ਆਉਣਾ ਜੀ” ਕਹਿਣ ਲਈ ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।) ਉਹ ਬੰਦਾ ਖਲੋ ਕੇ, ਮੁੜਿਆ ਅਤੇ ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਕਲਰਕ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?” ਹੜਬੜਾਏ ਹੋਏ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ!”

ਕਲਰਕ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ “ਸਾਥੋਂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ; ਸਾਨੂੰ ਛੇਤੀ ਫੇਰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ” ਅਤੇ ਉਸ ਆਦਮੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਕੱਢ ਲਿਆ ਸੀ। ਕਲਰਕ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝ ਪਾਉਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ।

ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੋਈ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਨੂੰ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਪਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿਉ ਕਿ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਜਾਂ ਸੰਵਾਦ ਔਖਾ ਹੈ। ਸਫਲ ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਆਓ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਅਧਿਐਨ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਅਸਰਦਾਇਕ ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਲੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਨਾ ਵੇਖੀਏ ਸਗੋਂ ਉਸ ਅਰਥ ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਈਏ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲੇਖਕ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ

ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਓਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨਾਲ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਓਸੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਲੱਭੀਏ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਸੀ।

“ਕਲੀਸੀਆ” ਜਾਂ ਚਰਚ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ‘ਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਵਾਕਫ਼ ਹਨ। ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਸਾਨੂੰ ਬੜੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸਹੀ ਸੰਵਾਦ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਅਰਥਾਂ, ਮਿਸਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਿਸੂ, ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਬਾਈਬਲ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ।

“ਕਲੀਸੀਆ” ਜਾਂ ਚਰਚ ਕੀ ਹੈ? ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਸਤਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਸਤਾਰਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿਚ 114 ਵਾਰ² ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਕਲੀਸੀਆ ਜਾਂ ਚਰਚ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੀ ਬਣਾਇਆ ਸੀ?

ਇਕ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਇਕ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਅਰਥਾਤ, ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਹੈ।

ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘ਚਰਚ’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇੱਟਾਂ-ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਇਮਾਰਤ (ਗਿਰਜਾ) ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ‘ਚਰਚ (ਕਲੀਸੀਆ)’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ (ਇੰਜੀਲ) ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਿਤ, ਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਰਾਹੀਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੰਡਲੀ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਅਰਾਧਨਾ (ਬੰਦਗੀ) ਲਈ ਇਕੱਠੀ ਜਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ‘ਕਲੀਸੀਆ’ (ਚਰਚ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਜਦ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਏਕਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਂਟਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ‘ਕਲੀਸੀਆ’ ਜਾਂ ਚਰਚ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਮੈਂ ਇਹ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਤੁਸੀਂ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਫੋਟਕ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ...’ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:18)।

ਫਿਰ, ‘ਕਲੀਸੀਆ’ ਇਕ ਖਾਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ... ਜਿਹੜੀ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਹੈ’ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:2)।

ਹੋਰ ਅੱਗੇ, ‘ਕਲੀਸੀਆ’ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ

ਦੱਸਿਆ ਜਦ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਕਿਉਂ ਜੋ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮਸੀਹ ਭੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਪ ਦੇਹੀ ਦਾ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ’’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:23)।

ਆਉ, ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ‘‘ਕਲੀਸੀਆ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤੇਮਾਲਾਂ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ। ਪੈਂਟੀਕੋਸਟ ਦੇ ਦਿਨ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸਾਫ਼ਰਾਂ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2: 1-4) ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦੇ ਵਹਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਪਤਰਸ ਨੇ ਭੀੜ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:36)। ਦੁਖੀ ਮਨਾਂ ਨਾਲ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਪੁਕਾਰ ਉਠੇ ਸਨ ਕਿ ‘‘ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰੀਏ?’’ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:37)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪੁਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਤਰਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ, ਪਰ ਜੋ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤੌਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38)। ਤਿੰਨ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਲਿਆ, ਤੌਬਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮਾਫ਼ੀ ਲਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:38, 41)।

ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਲੂਕਾ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰੰਭਿਕ ਮਨ ਬਦਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:41)। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਚਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਇਕ ਸੰਗਤੀ, ਇਕ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:42)। ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਜਮਾਤ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਹਾਮੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 2:44, 45)। ਉਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਦੇ, ਅਤੇ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦਾ ਭਾਰ ਵੰਡਾਉਂਦੇ, ਤੰਗੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ। ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ‘‘ਕਲੀਸੀਆ’’ ਭਾਵ ਚਰਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 5:11)।

ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਇਹ ਲੋਕ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ‘‘ਕਲੀਸੀਆ’’ ਬਣ ਜਾਂਦੇ (ਸਿੰਗਠਿਤ ਅਰਥ ਵਿਚ) ਹਨ। ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਵਿਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ‘‘ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ’’ (ਸਥਾਨਕ ਅਰਥ ਵਿਚ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਵਧ ਕੇ ਫੈਲ ਜਾਣ ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ‘‘ਯਿਸੂ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ (ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਰਥ ਵਿਚ) ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਆਵੇਗਾ।’’

ਜੀਉਂਦਾ ਜੀਅ

ਦੂਸਰਾ, ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਜੀਅ ਅਰਥਾਤ ਜਿਉਂਦੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਚਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ‘ਕਲੀਸੀਆ’ (ਚਰਚ) ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਬਣਾਈ ਸਭਾ ਵਰਗਾ ਸੰਗਠਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਇਕ ਜੀਉਂਦਾ ਢਾਂਚਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਨੇ ਬਣਾਇਆ, ਜੀਉਂਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਬਰਕਤਾਂ ਨਾਲ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਹੈ; ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਬਣਾਇਆ ਸੰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁੱਧ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੋਵੇ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਅਰਥਾਤ ਚਰਚ ਨੂੰ ਹੈਕਲ (ਮੰਦਿਰ), ਪਵਿਤਰ ਸਥਾਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਦੱਸਿਆ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:16 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ਵੱਸਦਾ ਹੈ?’’³ ਬਾਅਦ ਵਿਚ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:19, 20 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵਿਭਚਾਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਹ ਵਿਚ ਵਿਭਚਾਰ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਖਾਇਆ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:16 ਕਲੀਸੀਆ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਮਸੀਹੀ ਬਾਰੇ।⁴ ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਜੀ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:19, 20) ਅਤੇ ਸਮੂਹਕ ਤੌਰ ਤੇ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:16) ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੌਰਾਨ, ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਤੰਬੂ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿਚ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਮਸੀਹੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ (ਚਰਚ) ਯਾਨੀ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਲੀਸੀਆ ਇਕ ਜੀਉਂਦੀ ਇਮਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਇਮਾਰਤ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਜਿਹ ਦੇ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਇਕ ਸੰਗ ਜੁੜ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈਕਲ ਬਣਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਭਵਨ ਹੋਣ ਲਈ ਇਕ ਸੰਗ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹੋ’’ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:21, 22)। ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਉਹ ਰਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਨਬੀਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਣੇ ਦੇ ਸਿਰੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪੱਥਰ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਆਪ ਹੀ ਹੈ। ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਉੱਪਰਲਾ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਛੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਉੱਪਰ ਜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਫਿਰ ਤਾਂ, ਕਲੀਸੀਆ ਕੋਈ ਸੰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਜੀਉਂਦਾ ਜੀਅ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਲੀਸੀਆ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਘਰ ਹੈ।

ਡੂੰਘਾ ਸਬੰਧ

ਤੀਸਰਾ, ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾ ਸਬੰਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨਿਆਵੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਲੀਸੀਆ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਚੰਗਾ ਸਬੰਧ ਹੋਣ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਇਹ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਇਕ ਅਹਿਮ ਸੱਚਾਈ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਗੂੜ੍ਹਾ, ਅਹਿਮ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਬੰਧ ਹੈ; ਅਤੇ ਉਹ ਸਬੰਧ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਐਨਾ ਡੂੰਘਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਹ ਨਾਲ ਸਿਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜੋੜ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਦੇਹ ਹਨ, ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਸਿਰ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਅੱਜ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਦਿੱਖ ਮਸੀਹ ਦਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਦੇਹ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਫਲ ਨੂੰ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੈਂਟੀਕੋਸਟ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਹੈ, ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਉੱਤਰਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤਕ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਸ਼ਖ਼ਸ ਆਪਣੇ ਛੁਟਕਾਰੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੀ ਅਚਰਜ ਕਿਰਪਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਲਿਖ ਕੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੀ ‘ਦੇਹ’ ਕਿਹਾ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:21-23; 5:23)। ਜੋ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਬਣ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਿਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਚਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਸੀਹ ਆਪੇ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕੋਈ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ (ਰੋਮੀਆਂ 6:3; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:27) ਅਰਥਾਤ ‘ਇਕ ਸਰੀਰ ਬਣਨ ਲਈ’ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:13) ਬਪਤਿਸਮਾ ਲਿਆ।

ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਯਿਸੂ ਨਾਲ ਐਨਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦੇਹ ਉਸ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਸਭ ਕੁਝ ਭਰਦਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:23)। ਮਸੀਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸੇ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ (ਕੁਲੁਸੀਆਂ 2:10)। ਕਲੀਸੀਆ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਅਧੂਰੀ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:22)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਸੀਹ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰ ਹੈ, ਦੇਹ ਅਰਥਾਤ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਗ਼ੈਰ ਅਧੂਰਾ ਹੈ (ਕੁਲੁਸੀਆਂ 1:18)। ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਿਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਭ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮਸੀਹ ਅਰਥਾਤ ਸਿਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇੰਜ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਹਨ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਦੇਹ ਵਿਚ ਹਨ ਮਸੀਹ ਦੀ ਭਰਪੂਰੀ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5 ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ

ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਪਤੀ ਦਾ ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦਾ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਿੱਤਰਣ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹ ਵੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:23)। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਜਾਂ ਅਮਲ ਵਿਚ ਦੂਜਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਤਨੀ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਪਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਓਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੀਸੀਆ ਵੀ ਮਸੀਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿਰ, ਰਹਿਨੁਮਾ ਅਤੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ ਮੰਨੇ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:24)। ਅੰਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਦਾ ਮਕਸਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮਸੀਹ ਵੀ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਦੇਹ ਜਾਂ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਕ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:25-27)।

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਹੈ। ਮੁੱਢਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਬਿਲਕੁਲ ਉਵੇਂ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਹੀ ਪਿਤਾ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਦੇ ਅੰਗ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅੰਗ ਹਨ, ਪਰ ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਬਣਨ ਲਈ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਸਬੰਧ ਜੋ ਐਨਾ ਗਹਿਰਾ ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ ਇਵੇਂ ਬਣ ਜਾਈਏ ਜਿਵੇਂ ਦੇਹ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰ

ਬਹੁਤੇ ਲੋਕ ‘‘ਕਲੀਸੀਆ’’ ਜਾਂ ਚਰਚ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਬੜੀ ਉਲਝਣ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਉਲਝਣ ਹੋਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਬੜਾ ਸਾਫ਼ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

‘‘ਕਲੀਸੀਆ’’ (ਚਰਚ) ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬਖ਼ਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਨ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਬਣ ਕੇ ਉਹ ਹਰ ਗੱਲ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਦੇਹ ਇਕ ਜੀਉਂਦੀ ਇਮਾਰਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੀਉਂਦੇ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਆਤਮਾ ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਦਾ ਅਰਥ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਗਠਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੂਹ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਸੀਹ ਨਾਲ ਗੂੜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸਬੰਧ।

ਕਲੀਸੀਆ ਅਰਥਾਤ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਵਿਚ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਤੌਬਾ ਕਰਨਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 17:30, 31), ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 10:10), ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣਾ (ਰੋਮੀਆਂ 6:3; ਗਲਾਤੀਆਂ 3:27) ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਨਵਾਂ ਜਨਮ ਪਾ ਕੇ ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕੰਮ

2:38, 41, 47; 22:16; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:13)।

ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਕੋਈ ਡਿਨੋਮਿਨੇਸ਼ਨ (ਫਿਰਕਾ) ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਗਠਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰਕੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਬਣਾਏ ਹਨ; ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਬਣਾਇਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ। ਫਿਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਲੋਂ ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ; ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਭਾਵ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਲੀਸੀਆ ਮਸੀਹ ਦੀ ਹੈ-ਇਸ ਨੂੰ ਉਹਦਾ ਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਹੀ ਇਕੱਠੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਓਸੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਦਾ ਵਾਸ ਹੈ। (ਪਾਠ 13 ਵਿਚ ਵੇਖੋ 'ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ।')

ਮਸੀਹ ਨੇ ਇਹ ਸੱਦਾ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਣ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 22:17) ਅਤੇ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿਣ।

ਅਧਿਐਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

(ਇਸ ਦੇ ਉੱਤਰ ਅੰਤਿਕਾ 1 ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ)

1. ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕਿਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਕਲੀਸੀਆ' ਸ਼ਬਦ?
2. ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗਾਂ ਨਾਲ 'ਕਲੀਸੀਆ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਕਲੀਸੀਆ (ਚਰਚ) ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਵਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਹੈ। ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅੱਜ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ਚਰਚ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲੀਸੀਆ ਹੈ) ਭਲਾ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਇਸ ਨਾਮ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
4. ਕਲੀਸੀਆ ਇਕ 'ਜੀਉਂਦੀ' ਇਮਾਰਤ ਕਿਵੇਂ ਹੈ?
5. ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ?
6. ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
7. ਕਲੀਸੀਆ ਸਿਰਫ ਮਸੀਹ ਦੀ ਹੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ

ਡਿਨੋਮਿਨੇਸ਼ਨ (ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕਾ)-ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਾਂਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਉਹ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਡਿਨੋਮਿਨੇਸ਼ਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਗਤੀ-ਹਿੱਤਾਂ, ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝ; ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਜੋ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਹੈ।

ਵਿਭਚਾਰ-ਸਰੀਰਕ ਪਾਪ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣਾ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹“ਕਲੀਸੀਆ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਰਕਸ, ਲੂਕਾ, ਯੂਹੰਨਾ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ, ਤੀਤੁਸ, 1 ਅਤੇ 2 ਪਤਰਸ, 1 ਅਤੇ 2 ਯੂਹੰਨਾ ਜਾਂ ਯਹੂਦਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ²ਏਬਲਬਰਟ ਡਬਲਿਊ. ਬਲਿੰਗਰ, *ਏ ਕ੍ਰਿਟਿਕਲ ਲੈਕਸਿਕਨ ਐਂਡ ਕੰਕੋਰਡੈਂਸ ਟੂ ਦ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਐਂਡ ਗ੍ਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸਿਗਨ: ਜੌਂਡਰਵਨ, 1975), 153. ³ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ “ਹੈਕਲ” ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਹਨ: ਨਾਓਸ (*naos*) ਅਤੇ ਹੇਰੋਨ (*hieron*)। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ “ਹੈਕਲ” ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਨਾਓਸ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੇਰੋਨ। ਨਾਓਸ ਖ਼ਾਸ ਹੈਕਲ ਜਾਂ ਮੰਦਿਰ, ਵੇਦੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹੇਰੋਨ ਸ਼ਬਦ ਵਾਂਗ ਹੈਕਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਲਈ। ਪੌਲੁਸ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੇਹ ਪ੍ਰਮੇਸਵਰ ਦਾ ਵਾਸ ਸਥਾਨ ਹੈ। ⁴ਇਸ ਵਾਕ ਵਿਚ, ਯੂਨਾਨੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਤੁਸੀਂ” ਮੱਧਮ ਪੁਰਖ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਸਮੂਹ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 6:19, 20 ਵਾਂਗ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ।